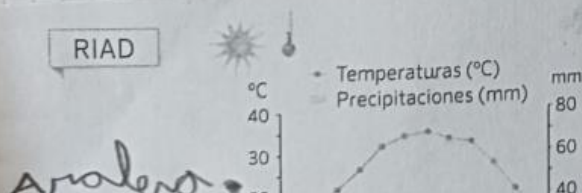

- L'**oratge** són les condicions atmosfèriques que es donen en un lloc, durant un temps curt.
- El **clima** són les condicions atmosfèriques habituals d'un lloc al llarg de molt de temps.
- Els **factors** que modifiquen les condicions d'un clima són, entre altres: l'**altitud**, la **latitud** i la **proximitat al mar**.
- A la Terra destaquen cinc paral·lels: l'**equador**, dos **tròpics** (de Càncer i de Capricorn) i dos **cercles polars** (**àrtic**, al nord, i **antàrtic**, al sud).
- A la Terra hi ha cinc zones climàtiques: una zona **càlida**, situada entre els tròpics; dues de **temperades**, situades entre els cercles polars i els tròpics; i dues de **fredes**, entre els pols i els cercles polars àrtic (nord) i antàrtic (sud).
- Els principals climes són: **càlids** (**equatorial**, **tropical** i **desèrtic**), **temperats** (**oceànic**, **continental** i **mediterrani**) i **freds** (**polar** i de **muntanya**).

3. En quina zona climàtica es troba Espanya?
En una zona temperada.

ELS CINC PARAL·LELS I LES ZONES CLIMÀTIQUES

Característiques de les zones climàtiques

• Zona càlida o intertropical. Se situa entre els tròpics de Càncer i de Capricorn. Aquests territoris gaudeixen de temperatures elevades durant tot l'any i reben una gran quantitat de precipitacions. La pluja és més abundant com més ens aproximem a l'equador.

— • Zones temperades. Se situen entre els cercles polars i els tròpics, al nord i al sud de l'equador. Solen tenir temperatures moderades, i s'hi distingeixen clarament les quatre estacions de l'any. Són els territoris més habitats de la Terra perquè les condicions climàtiques són millors.

• Zones fredes. Es troben entre el pol nord i el cercle polar àrtic, i entre el pol sud i el cercle polar antàrtic. Les temperatures d'aquests territoris són molt fredes durant tot l'any. A penes hi ha precipitacions. El fred i la sequera influeixen en el fet que la vegetació i la fauna siguin escasses. Presenten condicions inadequades perquè siguin habitades.

La combinació de les condicions de l'atmosfera (insolació, temperatures, vent, humidesa, precipitacions, etc.) amb els factors que modifiquen el clima (altitud, latitud, distància al mar, etc.) dona com a resultat els diferents climes que hi ha a la Terra.

Segons la zona climàtica on es troben, els climes es classifiquen en:

• Calids: es localitzen a la zona intertropical, on trobem els climes equatorial, tropical i desèrtic. Aquests climes presenten unes condicions difícils per a la vida.

• Temperats: es localitzen entre els tròpics i els cercles polars. Els climes temperats són oceànic, el continental i el mediterrani. Aquests climes són els més favorables per a ser habitats.

• Freds: hi ha dos climes freds, el polar i el de muntanya.

– El clima polar se situa a les zones polars, tant del pol nord com del sud.

– El clima de muntanya està repartit per les diferents zones muntanyoses situades a més de 2.500 metres d'altitud. Els climes freds no afavoreixen el desenvolupament de la vida.

• Va en arribat en ferem que bon dia
agradat. Farik Adeu moltes gràcies
per venen

FACTORS QUE MODIFIQUEN EL CLIMA

Les condicions que determinen un clima poden variar. Els factors que les modifiquen són, entre altres, l'altitud, la latitud i la proximitat al mar.

L'altitud

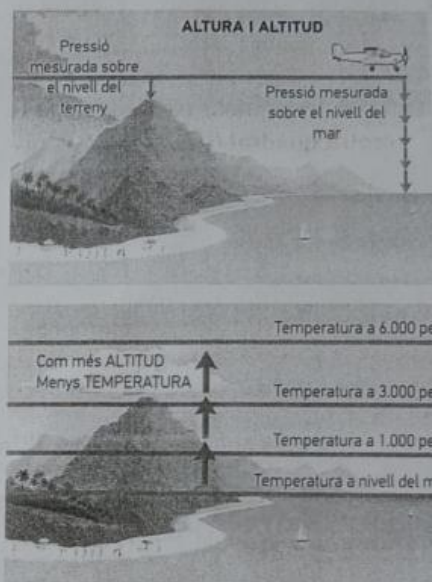
Cal no confondre altura i altitud. L'altura és la distància vertical que hi ha des d'un punt fins a terra.

L'altitud d'un punt és la distància que hi ha des d'eixe punt fins al nivell del mar.

Les temperatures varien amb l'altitud: com més elevada és l'altitud, més baixa és la temperatura.

Les precipitacions augmenten com més altitud hi ha; això s'explica perquè la humitat que porta el vent quan ascendeix es condensa a les capes altes, on fa més fred, i es precipita.

La pressió és menor com més altitud hi ha, ja que la quantitat d'aire que hi ha al damunt és menor.

La latitud

La latitud és la distància que hi ha entre un punt de la Terra i l'equador. Pot ser latitud nord o sud, segons que ens apropem, des de l'equador, al pol nord o al sud, respectivament.

Les temperatures disminueixen a mesura que augmenta la latitud, és a dir, quan ens allunyem de l'equador cap als pols. Això és perquè els rajos solars incideixen de manera més perpendicular en l'equador i més inclinats cap als pols.

Les precipitacions també disminueixen quan augmenta la latitud. La zona de l'equador és on més pluja es registra.

La proximitat al mar

La proximitat o llunyania de la costa i de les grans masses d'aigua (mars i oceans) també modifica les temperatures i les precipitacions.

Les zones properes al mar (litoral) reben més precipitacions que les que estan més allunyades de la costa (interior) perquè l'aire hi arriba més carregat d'humitat.

A les zones costaneres, les temperatures se suavitzen, és a dir, a l'estiu fa menys calor i a l'hivern no fa tant de fred com a l'interior.

El clima mediterrani típic

El clima mediterrani típic és propi de moltes regions banyades pel mar Mediterrani, la costa atlàntica andalusa i algunes zones de l'interior d'Andalusia, Extremadura i Castella-la Manxa.

Les característiques d'aquest tipus de clima són les següents: (1)

- **Temperatures.** Els hiverns són temperats, amb temperatures que no solen baixar de 10 °C. Els estius són calorosos, entorn de 25 °C, tot i que es poden superar els 40 °C.
- **Precipitacions.** Són escasses i irregulars. No s'obrepassen els 600 l/m² anuals. Es concentren durant les estacions de primavera i tardor, mentre que a l'estiu sol haver-hi sequera.

El clima mediterrani d'interior

A les comunitats situades a la Meseta; a la depressió de l'Ebre i en altres zones de l'interior, la costa està allunyada i no es noten els efectes del mar. Per això, les diferències de temperatura són extremes. Es diu que tenen clima mediterrani d'interior.

Les característiques del clima mediterrani d'interior són les següents: (2)

- **Temperatures.** Són molt baixes a l'hivern, al voltant de 4 °C, però s'arriba a mínimes per sota de 0 °C. A l'estiu són calents, per damunt de 20 °C.
- **Precipitacions.** Són escasses i irregulars. Es recullen entre 300 i 600 l/m² cada any i tenen lloc especialment a la primavera i a la tardor. També hi ha sequera a l'estiu.

El clima mediterrani sec

El clima mediterrani sec es dona al sud-est peninsular, a les províncies d'Alacant, Múrcia i Almeria; i a la ciutat autònoma de Melilla. Les seues característiques són: (3)

- **Temperatures.** Són més elevades que a la resta de les zones amb clima mediterrani. Les temperatures mitjanes estan al voltant dels 20 °C, tot i que a l'estiu arriben als 45 °C.
- **Precipitacions.** Són molt reduïdes, entre 200 i 400 l/m². Les pluges es concentren en els mesos més frescos de l'hivern i de la tardor, mentre que els estius són molt secs.

ELS CINC PARALLELS I LES ZONES CLIMÀTIQUES

Els cinc paral·lels

A banda de l'equador, a la Terra destaquen quatre paral·lels més: dos **tròpics**, i dos **cercles polars**.

Els tròpics de **Càncer** i de **Capricorn** estan situats al nord i al sud de l'equador respectivament, i són els que delimiten la zona anomenada intertropical.

La **zona intertropical o càlida** és la franja de la Terra on els rajos solars cauen més perpendicularment i amb més intensitat.

Els **cercles polars** delimiten la superfície ocupada pels pols de la Terra.

El **cercle polar àrtic** està situat al voltant del pol nord, i el **cercle polar antàrtic** encerca el pol sud.

Les zones climàtiques

La Terra descriu dos moviments, el de **translació**, al voltant del Sol, i el de **rotació**, al voltant del seu eix.

Com que és esfèrica i viatja amb l'eix inclinat, els rajos del Sol no arriben a tots els llocs amb la mateixa intensitat ni inclinació. Això determina que a la Terra hi haja zones amb un grau de calfament diferent.

Aquestes zones s'anomenen **zones climàtiques**. Hi ha cinc zones climàtiques: una zona **càlida**, dues de **temperades** i dues de **fredes**.

